

مستشرقان

مطبعه و محل اداره :

جغسال اوغلنده امنيت
صندوغى جوارنده
شنگول يقوشنده
۲۲ نومبرو

اضطار :

مسلكمزه موافق آثار
جدیده مع الممنونیه
قبول اولنور

درج ایدله بن آثار اعاده اولتماز

دیبه ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، و سیاستنامه و بالخاصه احوال و مشورہ اسلامیه در بحث ایدر و هفته ده بر نشر اولنور .

صاحب و مؤسسوری :

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب
تاریخ تاسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

آبونه بدلی

سنه لکی

ممالک عثمانیه ایچون	۶۵	۳۵	غروش
روسیه	۶۰	۳۰	روبله
سائر ممالک اجنبیه	۱۷	۹	فرانق

در سعادتده نسخه سی ۵۰ پاره در

قیرلمه دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلنیر

۱۴۶ - حدیث شریف

عن جابر رضی الله عنه قال جاء رجل الى رسول الله صلى الله عليه وسلم [۱] يعودني وانا مريض لا اعقل . فتوضأ وصب علي من وضوئه فمقلت فقلت يا رسول الله لمن الميراث انما يرثني كلاله . فنزلت آية الفرائض .

[۱] الله کی بخاری نسخہ لرنده (جاء رسول الله صلى الله عليه وسلم) اولوب تجریدك مطبوع نسخہ سنده کی (رجل الى) علاوه سی سهو ناسخ اثریدر .

۱۴۷ - حدیث شریف

عن انس رضی الله عنه قال حضرت الصلاة فقام من كان قریباً من المسجد [۱] وبقى قوم . فأتى النبي صلى الله عليه وسلم [۲] بمخضب من حجارة فيه ماء . فصغر المخضب ان يبسط فيه كفه . فتوضأ القوم كلهم . قيل كم كنتم . قال ثمانين وزيادة .

[۱] الله کی بخاری نسخہ لرنده (فقام من كان قریب الدار الى اهله) . [۲] الله کی بخاری نسخہ لرنده (فأتى رسول الله صلى الله عليه وسلم) .

۱۴۶ - ترجمہ

جابر (بن عبدالله) رضی الله عنہك شویله دیدیکی روایت اولنیور :

رسول الله صلى الله عليه وسلم بنی عیادته کلدی . خسته ایدم . عقلم باشمده دکلدی . آبدست آلوب اوزرمه آبدست صویندن دوکدی . کوزمی آچدم . یار رسول الله ! میراث (م) کیمه قاله جق ؟ بنم وارثلم کلاله (یعنی اصول و فروع مدن اولیان کیمسه لر) در . « دیدم . بونك اوزرینه فرائض آتی نازل اولدی .

۱۴۷ - ترجمہ

انس (بن مالك) رضی الله عنہك شویله دیدیکی روایت اولونیور : (بر دفعه) نماز وقتی کیردی . (اوی) مسجدہ یقین اولانلر (آبدست آلمغه) کتیدیلر . بر طاقم خاقدہ قالدی . نبی اکرم صلى الله عليه وسلمه ایچنده صو بولنان بر طاش تکنه کتیدیلر . تکنه ایسه ایچنده (کنیش کنیش) آووج آچیله میه جق قدر کوچوک ایدی . اوراده کیلرک هپسی او (تکنه نك صوی) نندن آبدست آلدیلر . — (راوی انس بن مالك رضی الله عنهدن) : « قاج کشی ایدیکیز » دیه صورمش « سکسان ، بلکه دهها زیاده ایدک » دیش .

احمد نعیمی

وجوب انقباه

نصوص قاطعه ایله مبرهن حقائق جمله سنندن اولدینی اوزره محافظه ملیت و تأمین مسعودیت ایچون کمال جدیتله توسیع دائرة فکر ، مصالح دین و دنیانک هیچ برینی فوت ایتمه رک خصوصانک کافه سنده عقل و حکمت مقتضاسنه کوره اعمال کارگاه تدبیر انک بویوک وظائف اساسیه دینه مز دندر .

همده (لعلکم تتفکرون فی الدنیا والآخرة) مثللو عواقب امور واحوالی تفکره داعی و مرشد اولان آیات فرقیانده دنیا لفظی آخرته تقدیم اولنه کمشدر . زیرا عالم دنیانک وجوداً و طبعاً دار عقبایه سبق و تقدمندن باشقه قابل اشتباه اولیان قضایای بدیهیه دن اولدینی وجهله امور دنیا اکتساب انتظام ایتمکجه ، اعدا و مخالفینه قارشی طور آبیله جک درجه ده اعداد قوت اولنم ادا قجه نه دین المزده قالیر ، نه آخرت قزانیلیر . بالعکس مخالفت اوامر حسبیله عادی اوله جغمزدن عقوبت الهیه یه کسب استحقاق ایتمش اولورز .

قرآن کریم ایله احادیث شریفه نك حاوی اولدینی بوتون اوامر الهیه ، عباداته دائر تکالیف کبی معاملات دنیوییه عائد ارشادات ربانیه دخی احکام دینییه مزده داخل و مقتضای اسلامیت بولندیفی وارسته ایضا حدر .

مع التأسف اعصار اخیرده اوامر جلیله سبحانهیه ، ارشادات حیات بخشای اسلامیه ره رعایت و امتثال قرین اخلاص و زوال اولسنندن طولانی افراد مسلمین مناهی و ملامهی به بوغوله رق اوزر لرینه کابوس

عظالت و مسکنت چوکمش ، نفوذ و سطوت مز محو اولوب کتیشدر . جدیت نامه ایله بذل مساعی ایدن ملل سائره میدانه کتیر دکلری کشفیات و اختراعات عظیمه سایه سنده ترقیات خارقه یه مظهر اولدیلر ، احراز ایتدکلری ثروت و قوتلری تأثیرات مدهشه سیله بوتون جهانه استیلا ایلدیلر . بزم بو حال غفلت و لاقیدیمز دوام ایده جک اولورسه دنیانک هر طرفنده بولنان اهالی عاظمه اسلامیه کبی دائماً اجنبی نفوذ و تحکمی آلتنده اسیر اولوب قاله جغز . بالجمله خزائن طبعیه و منافع ملیه مزی اغیاره قاپدیرا جغز « ونبلوکم بالئمه و الخیر فتنه » مصداق عالیسنجه خیر و شره دائر اورته ده بیکلرجه مشالیر ، بی نهایت عبرت لر موجود اولدینی حالده بز نیچون کوزلر مزی آچمه یورز ، دائرة انقباهه کیرمک ایسته مه یورز .

ایچمزه بالتصادف نائل ثروت اولانلر حسن استعماله موفق اوله میورلر . کیمیسی امساک و ادخار ایله افزای حیات ایدیورلرده ملل سائره نك ابراز ایتدکلری فدا کارلقلرک بیکده برینی ابراز ایتدیورلر . بر خیلیمی ده غایت سفیهانه صورته عادتاً اجنبی پروپاگاندری اوضرونه صرفیاته انهما کله اضمحلال مزی تسریع ایدیورلر . عواقب احوالی دوشونمه یورلر .

برچوق افراد مز ایسه کیجه کوندوز التزام عطالتله پک زیاده مسکینانه ، غایت ذلیلانه یاشایورلر ، بونلر بر طاقم تلقینات فاسدیه قاپیلهرق بو حال ذات و سفالته زهد و توکل عنواتی ویریورلر . حالبوکه شرع پاک و انورمنک ثنا ایتدیکی زهد و قناعت و ترغیب ایتدیکی توکل و تسلیمیت هیچ بر صورتله عظالت و مذلت ایچنده یاشاتمغه بادی اوله جق

معنای محمول اوله‌ماز . بو شاشقینلره تلقیناتده بولنان بی‌وایه‌لرک زهد و توکلک معنای صحیحی بیلدکری یوقدر .

[بو جهتله آیری آیری مقاله‌لر ایله صراط مستقیمده ایضاح و تنویر اولمشدر .]

مقتضای اسلامیت بذل‌مسانی واستحضار اسباب‌مکننت ، وبوسایه‌ده محافظه شرف و حیثیتدن عبارت اولدینی - بالاده اشارت اولنان ت آیات واحادیثدن واضحاً آکلاشلمقدهدر .

اقتضای عالیسی احراز شرف وسعادتن عبارت بولنان دین مقدس و عالی منتسب‌باننک درکه سفلائی مذکته انحطاط‌لری ترویج ایتسی معقول اولورمی ؟

تلقینات مزبورده نیک مروجی اولان جاهلر علی‌العمیا ناسی‌دنیا‌دن تنفیره‌ساعی اولدقاری کی مبنای سعادت و ترقی اولان بالمله فنون حاضره‌علیه‌کی صاچا سوزلریله‌ده افرادمتی اغفال‌دن خالی اولیورلر . یا کلش محاکمه‌قاپیلان برخیلی منتسین علوم دخی مصالح عمومیه‌نک کسب انتظامنه ، سلامت وسعادت دین و دنیا استحصالنه مدار اعظم اولان فنون طبیعی و علوم عقلیه ایله اشتغالی علوم شرعیه‌ده احراز رسوخه مانع‌طوتارلر ، حتی ایچلرنده اشتغال‌مزبوریه عقائداسلامیه‌بی افساده‌بادی ، عادتاً دیندن خروج ومباعده داعی‌عدایدنلرده بولنور . بو ظن و ادعاده بولنان کسان عالم‌اسلامیه قارشی قوللانمق اوزره خصما‌مزک‌الرینه بر سلاح مقاومت ویرمش ، اسلامیتک مانع ترقی و تمدن اولسنه دأر اولنرک اوتهدنبری دیلرینه دولادقاری دعوی باطله‌بی اثبات ایده‌بیللمریچون یول آچمش اولیورلر . [۱]

دین مبین اسلام حقنده بویله بر ظن و ذهاب حد ذاتنده کتاب مقدس‌مز اولان فرقان حکیمه معارض اوله‌جنی کی بوادی‌یه صامش اولانلر ، اسلاف کرام دینمک اتخا ایتمش اولدقاری مسلك ممدوح‌ندن‌ده تعامی ایله‌مش اولیورلر .

احوال عالمه واقف اولان ارباب بصیرت بیلرلرکه اوائله اهالی اسلامیه تمدن و عمرانه عأد هر خصوصده ملل و اقوام سائریه تقدم و تقوق ایدرلردی . عصر سعادتده بیله یالکیز دعا ایله اکتفا اولنمیوب اسباب ترقی و تکامل تحری اولنوردی . علوم و صنائع کافه‌سنه اهتمام تام س‌ایه‌سنده دین اسلامک علوتی ، حکومت سائریه قارشی نفوذ وسطوتی محافظه و اعلا ایلمکده ایدی . اسلاف کرامز ایجابات عصریه‌یه کوره عمران وانتظامک ، تقوق و اعتلانک متوقف بولندیگی اسبابک استحضارنده ذره قدر اثر تسامح کوسترمش دکلدردر . بلکه تحری اسباب سلامت و تهلیکلی شیره القای نفسدن مجانبت وجوبنه دال اولان آیات واحادیث مقتضاسنجه حرکت ایده‌رک بو فریضه‌بی

[۱] چونکه مخالفلر بو ظن فاسدی اساس اتخا ایده‌رک دیه‌بیلرلرکه علوم دینییه‌یه حصر اوقات ایدن بر شخص انحلال عقیده و فساد دین قورقوسیه مصالح دنیایی دوشونمک و اونک مبنای انتظامی اولان علوم و فنون ایله اشتغال ایتمکدن تباعده مجبور اولیورسه اسلام ایله علوم بیننده مبانیت وجودینه بوندن بویوک حجت و برهان اوله‌ماز .

فرائض سائرده دن اصلاً آیزامش ، خصوصات مهمه‌نک هیچ برنده اعدای دیندن استعانه‌یه مجبور اولمامشدر .

چشم افتخار و ابتهاج ایله حالا کورمکده بولندیغمز مآثر عالیه ، بی‌نهایه مبانی سامیه بودعوامزک‌ک پارلاق شاهدلریدر .

افراد مسلمینک هر زمانه کوره محتاج بولندقاری معیشت طیبه‌نک رفاه وانتظام اوزره امرار حیات ایله برابر محافظه و قار وشوکتک تأمیننه باعث و ثروت مایه‌نک دیار اجنبیه‌یه انتقالنه حائل اوله‌جنق بوتون علوم و صنائعک تعلم و تحصیل فروض کفایه جمله‌سندن اولسنده تردد قدر بویوک جهالت اوله‌ماز . علوم شرعیه‌دن نصیبه‌دار اولان هر عاقل بو حقیقتی اعترافه مجبوردر .

بناءً علی‌ذک بو وظیفه دینییه ایفاده بوتون افراد ملت تهاون و تکاسل ایذوب‌ده ایچلرنده ازاله احتیاجه کفایت درجه‌سندنه بذل مساعی ایدنلر بولنمادیگی تقدیرده جمله‌سی بردن مخالفت شرعه‌عاصی اولورلر . نصرت و حمایه سبحانیه‌دن محروم قالیرلر .

محافظه شان وشوکتیه باعث اوله‌جنق صنائع عالیه‌نک‌ک مهملرندن بریده صنعت عسکریه اولوب بونده احراز ملکه ومهارت ایسه یک چوق علوم و فنون تحصیلی ایله برابر خیلی مدت ادمان وممارسه سایه‌سندنه قابل اوله‌بیلیر .

بو مسلك بیللی احیایه سعیله فریضه جهادی ایفایه متهی بولنان فدا کار قاردشلمز ملتزمک‌ک عزیز و محترم ارکانی اولدقاری وارسته اشتباهدر .

ومن الله التوفیق

مناسرتلی

اسماعیل حق

سلامت‌مدنیت

مابعد

دینده حدی تجاوزایدن ارباب افراط ایله یک کریده قالان اصحاب تقریبطی کرک‌دنیا‌ده ، کرک عقباده وخیم عاقبتله تهدید ایدن ؛ اصول اعتدالی‌ک طوغرو بر مقیاس ایله اولچن ، قوانین فاضله‌بی‌ک متین بر اساس اوزرینه تأسیس ایدن آیات الهیه نازل اولدی . مسلمانلق روحک تمایلاتنه حقایق‌اشیایی طانیر بر نظر حکیم ایله باقدینی ایچون او تمایللردن هیچ برینک محوی لزومه قائل اولمدی ؛ بلکه طیب خسته‌یه نصل باقارسه اوده او تمایلاتی درجه اعتداله سوق ایتک صورتیه تداوی ایتدی ؛ اعتدال‌دن صابوب افراطه یاخود تقریظه دوشمک انسانی کرپوه هلاک‌ه سوق ایده‌جکنی کوستردی .

آیات کریمه شو حقیقتی بیلدردی‌که جناب حقک بزی کتم عدمدن جهان وجوده کتیرمسی احساسات روحیه‌مزی اولدیره‌جک ، اونلری کمال انسانی دائره‌سندن خارج براقه‌جنق بر طاقم آغیر عبا - دتلرله تعذیب ایتک ایچون دکلدر ؛ بلکه فاطر حکیم بزی یاراتمش ، حکمت حقیقیه مقتضاسنجه حرکت ایتدی‌کمز صورتده واصل اوله‌بیاه حکمز غایه بلند ترقیه‌یه پیشه‌بیلمه‌مز ایچون بزه شو حس ایتمکده